

УДК 657.1

*О.Я. Чернін,
здобувач кафедри обліку і аудиту,
Житомирський державний
технологічний університет*

РОЗВИТОК МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОБЛІКОВОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ

Досліджено стан наукових досліджень щодо питань облікового відображення товарів на підприємствах оптової торгівлі. На основі вивчення публікацій в періодичних виданнях, авторефератів на здобуття ступеня кандидата економічних наук встановлені основні проблемні питання, що досліджувались авторами. Обґрунтовано, що в умовах зміни умов внутрішнього та зовнішнього економічного середовища залишаються невирішеними питання щодо розвитку методичних підходів до облікового відображення товарів в оптовій торгівлі з використанням комерційного посередництва.

Постановка проблеми. Динамічні зміни економічної системи, невизначеність умов функціонування суб'єктів господарювання зумовлюють зміну існуючих та виникнення нових завдань щодо вирішення проблемних питань обліку операцій з товарами в оптовій торгівлі. Наявні на сьогодні напрацювання авторів базуються на класичному підході. Разом з тим, окремі положення облікового відображення операцій з надходження та вибуття товарів в оптовій торгівлі зумовлюють потребу подальших досліджень.

Належним чином організована система бухгалтерського обліку товарів в оптовій торгівлі є базисом для формування аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень із метою підвищення їх обґрунтованості та ефективності. Облік товарів на підприємствах оптової торгівлі є передумовою формування інформації для прийняття управлінських рішень про доцільність створення необхідного обсягу товарних запасів, для забезпечення безперервного процесу реалізації товарів покупцям та отримання прибутку. Відображення у наукових напрацюваннях авторів положень лише загальної концепції товарних операцій без належного приділення уваги господарським операціям, що

пов'язані з новими каналами продажу товарів призводить до зниження результативності застосування методичних підходів до облікового відображення діяльності суб'єктів оптової торгівлі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у дослідження теоретичних та практичних аспектів бухгалтерського обліку товарів в оптовій торгівлі зробили такі автори, як О.Ю. Агафоненко, Ю.А. Верига, В.О. Іваненко, Л.В. Івченко, А.М. Должанський, О.Г. Дроздова, І.Б. Дутчак, Б.М. Занько, О.А. Зоріна, О.В. Карпенко, А.А. Мазаракі, В.С. Марцин, Г.В. Нашкерська, Н.І. Трішкіна, О.В. Фоміна, Н.В. Фоменко та ін. У свою чергу, вивчення праць авторів з питань розвитку методичних підходів до облікового відображення товарів свідчить про те, що вони є неоднозначними та дискусійними. Дана ситуація призводить до необхідності їх удосконалення.

Мета дослідження полягає у вивченні наукових здобутків авторів в частині розвитку методичних підходів до облікового відображення товарів в оптовій торгівлі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державне регулювання бухгалтерського обліку та звітності в Україні здійснюється з метою встановлення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, яка є обов'язковою для всіх юридичних осіб, створених відповідно з чинним законодавством, незалежно від організаційно-правових форм та форм власності.

Досліджуючи правові засади формування методичних підходів до облікового відображення товарів встановлено, що їх доцільно поділити на три групи. Перша група нормативних документів, це ті що встановлюють загальні вимоги щодо бухгалтерського обліку на підприємстві та подання фінансової звітності. Крім нормативних документів, що встановлюють вимоги до організації та ведення бухгалтерського обліку в оптовій торгівлі слід також виокремити групу нормативних документів, що регулюють облік товарів в контексті обліку запасів та інших активів на підприємстві. Зазначені нормативні документи, які регулюють облік запасів на підприємстві, також впорядковують систему обліку товарів, як невід'ємну складову частину запасів торговельного підприємства. Третя група нормативних документів встановлює вимоги до

проведення торговельної діяльності. Діяльність підприємств оптової торгівлі регулюється чинним законодавством України на трьох рівнях, що забезпечує всебічне охоплення процесів купівлі-продажу товарів, робіт, послуг.

Враховуючи наявні рівні нормативного регулювання облікового відображення товарів в оптовій торгівлі, розглянемо існуючі методичні підходи до облікового відображення товарів в оптовій торгівлі.

Особливістю бухгалтерського обліку є суцільне і безперервне спостереження за всіма господарськими операціями, що здійснюються на підприємстві. Для забезпечення такого спостереження кожен господарську операцію оформляють відповідним документом. На сьогодні суб'єкти оптової торгівлі використовують типові форми первинних документів з обліку товарів, а саме: товарно-транспортна накладна, прибутковий ордер, прибуткова накладна, рахунок-фактура, видаткова накладна, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, картка складського обліку, звіт про рух матеріальних цінностей, оборотна відомість по товарно-матеріальних рахунках тощо. Існуючі первинні документи з обліку товарів дозволяють в повній мірі слідкувати за рухом товарів як на підприємстві в цілому так і на окремих складах, цехах, підрозділах, контролювати доцільність та законність операцій пов'язаних з рухом товарів.

Одиницею бухгалтерського обліку товарів, згідно з П(с) БО 9 "Запаси", є їх найменування або однорідна група (вид). також даним нормативним документом визначений порядок формування первісної вартості товарів з урахуванням різних шляхів їх надходження.

Списання у разі вибуття товарів здійснюється одним із передбачених у П(с)БО 9 "Запаси" методів: ідентифікаційної собівартості відповідної одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходжень запасів (ФІФО); ціни продажу. Найчастіше на торговельних підприємствах використовується два методи оцінки товарів це метод середньозваженої собівартості та метод ФІФО.

На рахунку 28 "Товари" ведеться облік руху товарно-матеріальних цінностей, що надійшли на підприємство з метою

продажу. Цей рахунок використовують переважно збутові, торгові, заготівельні підприємства та підприємства громадського харчування.

Товари, що надійшли від постачальника, які не відповідають критеріям визнання активом через невідповідність стандартам, умовам договору, технічним умовам, відображаються на позабалансовому рахунку 023 “Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні” за справедливою вартістю або за ціною, указаною в документах постачальника, до моменту погодження ціни з постачальником.

Якщо товари надійшли від постачальника без супровідних документів, то приймання здійснюється спеціальною комісією (призначається керівником підприємства) за даними маркування та внутрішніх пакувальних ярликів, а якщо їх немає – то за фактичною наявністю товарів. При цьому складається акт про приймання товарів у 3 примірниках: один відправляється постачальнику з проханням надати документи за отриманий товар, другий разом із товарним звітом передається до бухгалтерії, третій – матеріально відповідальній особі.

Нестачу або пошкодження товарів з інших причин, установлених під час приймання, відображають на дебеті субрахунку 947 “Нестачі і втрати від псування цінностей”, з якого їх відтак списують у визначеному порядку.

У випадку обліку товарів за цінами реалізації додатково робиться запис з відображення товарної надбавки (оптово-збутової націнки) та суми ПДВ, сплаченої постачальником: Дт 282 “Товари на складі” Кт 285 “Торгова націнка”. Якщо ж на підприємстві облік товарів на складі ведеться в купівельних цінах, по кредиту субрахунку 702 “Дохід від реалізації товарів” показують вартість реалізованих у фактичних цінах реалізації, а в дебеті субрахунку 902 “Собівартість реалізованих товарів” собівартість реалізації товарів без ПДВ. При обліку товарів за купівельними цінами субрахунок 282 при оприбуткуванні та відпуску (списанні) товарів із складу не використовують.

При відвантаженні товарів оптовим підприємством покупцеві в обліку роблять такі бухгалтерські проводки: Дт 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками” Кт 702 “Дохід від реалізації товарів”. Якщо повертається заставна тара: Дт 361 “Розрахунки з

вітчизняними покупцями” Кт 284 “Тара під товарами”. Одночасно списують відвантажені (відпущені) товари за собівартістю реалізації: Дт 902 “Собівартість реалізованих товарів” Кт 281 “Товари на складі”.

Наведений методичний підхід використовується на сьогодні суб'єктами оптової торгівлі при використанні різних каналів розподілу та реалізації товарів. Функціонування суб'єктів оптової торгівлі в умовах економії та оптимізації витрат, нестійкого економічного середовища, велика залежність від тенденцій попиту призводить до необхідності розробки ефективних механізмів управління товарними потоками підприємства. На сьогодні реалізація даного завдання буде можливою лише у випадку формування якісного, оперативного та обґрунтованого інформаційного забезпечення, яке формується завдяки розвитку системи бухгалтерського обліку.

З метою оцінки наявних напрацювань авторів в частині розвитку методичних підходів до облікового відображення товарів необхідно проаналізувати основні пропозиції, які розглядалися в дисертаціях на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук (табл. 1).

Таблиця 1

Питання щодо обліку товарів в оптовій торгівлі, які розглядалися в дисертаціях на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

<i>Автор, тема дисертації</i>	<i>Питання, що досліджувались</i>	<i>Пропозиції автора</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Занько Б.М. Облік, аналіз та аудит товарних запасів на підприємствах торгівлі (2001 р.) [6]	Наведено основні характеристики товарних запасів як об'єкта бухгалтерського обліку, розроблено їх облікову класифікацію	Обґрунтовано ряд пропозицій з вдосконалення організаційно-методичних процедур обліку товарних запасів на етапах придбання, зберігання та реалізації, методичні підходи до нового напрямку ведення обліку й аналізу товарних запасів
Секеріна Н.В. Удосконалення обліку операцій з реалізації товарів на умовах договору комісії (2003 р.) [11]	Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних з реалізацією на умовах договору комісії товарів у комісіонера	Обґрунтовано нові підходи до визначення доходів та витрат, що виникають в ході реалізації комісійних товарів; удосконалено аналітичний облік товарів і розрахунків з комітентами

Продовження табл. 1

1	2	3
<p>Фоміна О.В. Бухгалтерський облік та аудит продажу товарів (2004 р.) [13]</p>	<p>Теоретико-методичне обґрунтування та вирішення комплексу питань, пов'язаних із вдосконаленням обліку та аудиту в управлінні продажами товарів.</p>	<p>Розроблено та запропоновано форми робочих та звітних документів внутрішнього аудиту операцій із продажу товарів. Запропонована модель внутрішнього аудиту операцій з продажу товарів із позицій системного підходу.</p>
<p>Зоріна О.А. Фінансовий облік та внутрішній аудит товарних запасів в оптовій торгівлі України (2005 р.) [7]</p>	<p>Розроблено методику аналізу товарних запасів оптового підприємства, розглянута організація та методика фінансового обліку та внутрішнього аудиту на підприємствах оптової торгівлі</p>	<p>Розроблена матрична модель управління закупівлею товарних запасів, удосконалено систему внутрішнього кодуювання товарів на оптовому підприємстві, удосконалено зміст первинних документів товарних запасів, організаційно-інформаційну модель внутрішнього аудиту товарних запасів</p>
<p>Дроздова О.Г. Бухгалтерський облік і контроль руху товарів: організація і методика (2013 р.) [2]</p>	<p>Теоретичні положення і практичні рекомендації з удосконалення організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю руху товарів</p>	<p>Удосконалено методичний підхід до бухгалтерського обліку руху товарів в частині розробки пакету первинної документації за відповідними операціями та удосконалення порядку облікового відображення процесу реалізації товарів через фірмові магазини, мережу Інтернет, за договором комісії та транзитом шляхом поглиблення та розширення системи аналітичного обліку</p>

Аналіз пропозицій наведених в дисертаціях на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук свідчить, що на сьогодні захищеними залишаються лише п'ять дисертацій присвячених удосконаленню обліку товарів на підприємствах оптової торгівлі. Загалом за результатами проведеного аналізу кандидатських дисертацій можна окреслити коло найвагоміших проблем, які не дозволяють ефективно працювати та розвиватися більшості оптових підприємств. Основними проблемними питаннями, яким присвячено увагу авторів в дисертаціях на здобуття кандидата економічних наук є наступні: удосконалення первинних документів з обліку товарів в оптовій торгівлі,

розширення аналітичних рахунків для відображення операцій з товарами, удосконалення підходів до проведення внутрішнього аудиту операцій з товарами.

Для подальшого удосконалення та розвитку методичних підходів обліку товарів в оптовій торгівлі необхідно дослідити також пропозиції авторів, які наводяться в періодичних виданнях (табл. 2).

Таблиця 2

Перелік проблемних питань облікового відображення товарів в оптовій торгівлі, що досліджувались різними авторами в періодичних виданнях

№ з/п	Перелік питань, що досліджувались авторами	Автори	Кількість статей
1	Документування операцій з товарами в оптовій торгівлі	Грیشина О., Комаров В., Бикова Г., Саснко Т.	4
2	Порядок оцінки товарів в оптовій торгівлі	Василенко А., Колокольцев О.В., Бровко О.Т.	3
3	Відображення в обліку та звітності транспортно-заготівельних витрат	Олійник Т.О., Музичук Р.В., Ларіков В.Ю., Михалевиц С.Г., Михалеви М.М., Фірсова Н.В., Галенін Р.В., Лопа С.А., Дутчак І.Б., Багишев В.	7
4	Проблемні питання обліку операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі	Макарук Ф.Ф., Марценюк Р. А., Іваненко В.О., Дроздова О.Г.	3
5	Облік уцінки товарів в оптовій торгівлі	Занько Б., Гринюк О., Сливка Я.В., Кучерак Д., Бровко О.Т., Прокопович Л.Б., Шевчук С.В., Голошкевич І.	6
6	Відображення в обліку та звітності операцій з товарами	Іваненко В.О., Дроздова О.Г., Івченко Л.В., Озеран В.О., Озеран А.В., Хомяк Р.Л., Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л., Агафоненко О.Ю., Дуракова Г.М., Граковський Ю., Саснко Т.	7
7	Особливості інвентаризації товарів та результатів її проведення	Помагаєв В., Жолобчук Т., Литвин А., Ничипоренко С.	4
8	Облік операцій з тарою в оптовій торгівлі	Михалків А.А., Вишнівецька В., Сушальська Т.	3
9	Автоматизація бухгалтерського обліку товарів	Колокольцев О.В., Козлов М., Муравський В., Муравський В., Клименко А.	4
10	Повернення товарів в оптовій торгівлі	Лисиця Т., Іванов Е.Н., Граковський Ю.	3
11	Проблеми внутрішнього контролю товарів в оптовій торгівлі	Мішанюк Л.Л., Дроздова О.Г., Ципарков Н.Г.	3

Аналізуючи наведені проблемні питання, що досліджені авторами в періодичних виданнях можна зробити висновок, що найбільша увага дослідниками приділяється питанням відображення в обліку та звітності операцій з товарами в оптовій торгівлі, порядку обліку транспортно-заготівельних витрат, які виступають важливою складовою формування первісної вартості товарів. Основними пропозиціями авторів з удосконалення бухгалтерського обліку товарів є розширення аналітичних рахунків з обліку операцій з товарами в оптовій торгівлі. Саме розширення розрізів аналітичного обліку дозволяє сформувати інформаційну базу для потреб управління товарним асортиментом, доходами і витратами пов'язаними з продажем товарів.

Суцільне і безперервне спостереження за всіма господарськими операціями, що здійснюються на підприємстві є можливим завдяки організації системи документообігу. Дослідження питань документування операцій з товарами в оптовій торгівлі обмежується встановленням переліку основних документів, що відображають рух товарів, наведенням прикладів їх заповнення. Існування багатьох форм первинних документів за допомогою яких оформлюється рух товарів в оптовій торгівлі, залежність складання первинних документів від місця приймання товарів та способу доставки зумовлює потребу в подальшому дослідженні питань типізації та уніфікації форм первинних документів в оптовій торгівлі.

Питання оцінки товарів в оптовій торгівлі досліджуються авторами на рівні формування первісної вартості товарів відповідно до положень П(с)БО 9 “Запаси” та застосування методів списання товарів в процесі їх реалізації. Також детально надається опис відображення на рахунках бухгалтерського обліку транспортно-заготівельних витрат у випадку коли вони обліковуються на рахунку 281 “Товари на складі” разом із договірною вартістю товарів, або у випадку коли облік ТЗВ здійснюється на окремому субрахунку 289 “Транспортно-заготівельні витрати”.

Так зокрема, І.Б. Дутчак приходиться до висновку, що “ТЗВ можуть прямо включатися до первісної вартості кожної конкретної одиниці запасів, або обліковуватися на окремому субрахунку і збільшувати собівартість запасів, що вибули, за середнім відсотком; склад транспортно-заготівельних витрат, що

включаються до собівартості вибулих запасів, виготовлених товарів (продукції), має визначатися за нормами П(С)БО в частині, яка не суперечить ПКУ” [3, с. 232].

Проблемні питання реалізації товарів в оптовій торгівлі висвітлюються авторами на рівні систематизації основних каналів збуту товарів, розробки аналітичних рахунків в частині доходів та витрат пов'язаних з реалізацією товарів оптовими підприємствами. Так, В.О. Іваненко, О.Г. Дроздова [8, с. 61], О.Ю. Агафоненко, Г.М. Дуракова [1, с. 13] наводять аналітичні рахунки для обліку доходів та витрат пов'язаних з продажем товарів в оптовій торгівлі.

Вплив факторів зовнішнього та внутрішнього економічного середовища (неконкурентоспроможність зразків, що продаються, через високий рівень цін на них, сезонні коливаннями споживчого попиту, втрата товаром своїх первісних якостей, моральне застарівання, закінчення строку реалізації) призводять до необхідності уцінки товарів. В періодичних виданнях авторами приділяється увага вивченню причин та порядку проведення уцінки товарів, порядку документального оформлення уцінки запасів, особливостям облікового відображення та податкових наслідків проведення уцінки товарів в оптовій торгівлі. Заслугує на увагу запропонований Б. Занько та О.Гринюк [5, с. 80] спосіб розрахунку очікуваних витрат на реалізацію, що відносяться до товарів та підлягають уцінці.

Однією з основних вимог, що висуваються до бухгалтерського обліку, є достовірність його показників. Одним із способів її забезпечення є проведення інвентаризації. Обов'язок підприємств проводити для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності інвентаризацію, під час якої перевіряються і документально підтверджуються наявність, стан і оцінка його активів і зобов'язань, закріплено у ч. 1 ст. 10 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. У зв'язку з цим питання інвентаризації товарів в оптовій торгівлі є невід'ємною складовою наукових досліджень. Зокрема, Жолобчук Т. [4] розглянуті питання нестачі товарів, виявлені при транспортуванні автомобільними засобами, та їх документальне оформлення.

Перевезення більшості торговельних вантажів від виробників до оптових торговельних підприємств є можливими лише за умови забезпечення якісного пакування товарів, тобто процесу підготовки

товару до транспортування, зберігання і продажу. Оскільки тара виступає засобом для зберігання, сортування та транспортування товарів в оптовій торгівлі дослідники вивчають питання оцінки тари та її облікового відображення, наведення даних про тару у звітності. Комплексне дослідження особливостей обліку тари проведене А.А. Михалків [9], яка розробила комплексний підхід до методичного забезпечення облікового відображення господарських операцій з тарою з урахуванням стадій її життєвого циклу для цілей формування системи інформаційного забезпечення процесу управління економічними вигодами від володіння та використання тари як частини майна підприємства.

Питання автоматизації бухгалтерського обліку товарів в оптовій торгівлі досліджується авторами оскільки використання комп'ютерних програм при складському обліку товарів на оптових базах торгівельних підприємств є передумовою підвищення загальної ефективності їх роботи. Авторами в періодичних виданнях розглянуті практичні особливості автоматизації обліку товарів на підприємствах за допомогою таких програмних продуктів як "1С: Підприємство 8.0", "Парус-Бухгалтерія". Муравський В., Муравський В. [10, с. 128-129] навідміну від інших дослідників пропонують використовувати технологію радіочастотної ідентифікації, що дає можливість повністю автоматизувати здійснення оперативного обліку товарних запасів. Проте авторами не достатньо чітко висвітлений порядок впровадження в практичну діяльність суб'єктів господарювання такої технології обробки інформації.

Питання бухгалтерського обліку повернення товарів в оптовій торгівлі досліджено авторами на рівні відображення такого виду операцій у продавця і покупця, виявлення податкових наслідків з ПДВ та податку на прибуток у випадку повернення товарів.

Проблеми внутрішнього контролю товарів в оптовій торгівлі вивчаються дослідниками на рівні виявлення основних завдань системи внутрішнього контролю, встановлення об'єктів контролю, розробки організаційного та методичного забезпечення системи внутрішнього контролю на підприємствах оптової торгівлі, виявлення особливостей здійснення бухгалтерського контролю в системі внутрішнього контролю підприємства.

У наукових працях вчених розглянуто досить широкий спектр теоретичних питань, щодо обліку товарів в оптовій торгівлі на основі актуалізації існуючих проблем та визначення основних шляхів їх подальшого вирішення для покращення практики здійснення обліку на підприємствах. Разом з тим, зміна умов господарювання, необхідність стимулювання зростання ефективності виробництва та збалансованого розвитку підприємств оптової торгівлі формують передумови для виникнення проблемних питань облікового відображення товарів в умовах використання посередницьких схем реалізації.

“До важливих переваг оптової торгівлі через посередників належить і те, що в умовах ринкової економіки є можливість виробникам збувати свої товари в місцях територіально наближених до споживача, з мінімальною кількістю ланок товаропостачання, з меншою кількістю угод, що потрібно укласти” [12, с. 230].

Значна кількість оптових підприємств використовує різні канали збуту товарів, серед яких на особливу увагу заслуговують операції з продажу товарів через посередників. Комерційне посередництво в кризових умовах розвитку економіки набуває особливої актуальності, зважаючи на те, що посередники на сьогодні в сфері оптової торгівлі надають послуги із закупівлі та формування товарного асортименту, складування та пакування товарів, їх транспортування та страхування, рекламні послуги тощо.

Дослідження наукового доробку вітчизняних науковців та дослідників надає змогу зробити висновок, що зміна та трансформація економічних умов функціонування оптових підприємств зумовлюють необхідність розвитку організаційно-методичних підходів до відображення операцій з реалізації товарів в оптовій торгівлі з використанням посередницьких схем. Забезпечити гармонізацію взаємовідносин між посередниками та підприємствами оптової торгівлі, забезпечити збалансованість розвитку споживчого ринку, підвищити ефективність системи управління оптових підприємств можна шляхом вирішення наступних проблемних питань (табл. 3).

Таблиця 3

Перелік невирішених проблемних питань з облікового відображення продажу товарів в оптовій торгівлі з використанням послуг посередників

Невирішені проблемні питання обліку товарів в оптовій торгівлі	Наслідки для діяльності підприємств оптової торгівлі
Неузгодженість відображення в обліку понесених витрат та отриманих доходів підприємством оптової торгівлі в результаті проведення біржових операцій з реалізації товарів	Понесення підприємством необґрунтованих втрат, зниження дієвості управлінських рішень в частині рентабельності продажу товарів на товарній біржі, викривлення фінансових результатів господарювання
Відсутність науково обґрунтованих організаційно-методичних підходів до обліку операцій з торгівлі товарів транзитом	Зниження швидкості товарообороту підприємства, зростання підприємницького та інформаційного ризику діяльності, порушення принципу превалювання сутності над формою
Недостатній рівень розробки рекомендацій щодо облікового відображення операцій зі здійснення торгівлі товарами підприємствами оптової торгівлі на аукціонах та ярмарках	Унеможливує досягнення поставлених цілей функціонування суб'єкта господарювання в сфері оптової торгівлі

Вирішення наведених в таблиці 3 проблемних питань розвитку методичних підходів до обліку операцій з продажу товарів при використанні комерційного посередництва сприятиме отриманню конкурентних переваг, налагодженню комерційних відносин виробників та споживачів, реалізації основних завдань діяльності оптового підприємства.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Проведений аналіз наукового доробку авторів з питань облікового відображення товарів дозволив сформулювати висновок про те, що на сьогодні значна увага приділяється теоретично-практичним аспектам відображення операцій з надходження та реалізації товарів. Зміна умов зовнішнього та внутрішнього середовища підприємницької діяльності, розвиток кризових явищ, динамічний розвиток комерційного посередництва зумовлюють потребу вирішення нових проблемних питань у сфері облікового відображення реалізації товарів, які потребують подальшого обґрунтування та розвитку.

Список використаних джерел:

1. Агафоненко О.Ю. Вдосконалення обліку операцій з продажу товарів / О.Ю. Агафоненко, Г.М. Дуракова // Збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук. Проблеми інноваційного розвитку економіки України. – С. 10-14.
2. Дроздова О.Г. Бухгалтерський облік і контроль руху товарів: організація і методика. Автореф. на здобуття наукового ступеня к.е.н. за спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). – Житомир, 2013 р. – 21 с.
3. Дутчак І.Б. Особливості обліку транспортно-заготівельних витрат / І.Б. Дутчак // Сталій розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – № 4. – С. 229-232.
4. Жолобчук Т. Товар отримано без документів / Т. Жолобчук // Дебет-Кредит. – 2007. - №9. – С. 20-23.
5. Занько Б. Облік уцінки товарів на підприємствах торгівлі / Б. Занько, О. Гринюк // Вісник КНТЕУ. – 2011. – № 1. – С. 73-80.
6. Занько Б.М. Облік, аналіз та аудит товарних запасів на підприємствах торгівлі: автореф. дис. к.е.н., спец. 08.06.04.– бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – Київ, 2001. – 22 с.
7. Зоріна О.А. Фінансовий облік та внутрішній аудит товарних запасів в оптовій торгівлі України: автореф. дис. к.е.н., спец. 08.06.04.– Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – Львів, 2005. – 21 с.
8. Іваненко В.О. Особливості облікового відображення руху товарів за різними каналами збуту / В.О. Іваненко, О.Г. Дроздова // Вісник ЖДТУ. – 2013. – № 2(64). – С. 56-62.
9. Михалків А.А. Бухгалтерський облік і внутрішній контроль операцій з тарою. автореф. дисер. на здобуття наукового ступеня к.е.н. за спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). – Житомир, 2013. – 21 с.
10. Муравський В. Організація обліку товарних запасів з використанням автоматизованих інформаційних технологій / В. Муравський, В. Муравський // Економічний аналіз – 2010. – Вип. 6. – С. 128-130.
11. Секеріна Н.В. Удосконалення обліку операцій з реалізації товарів на умовах договору комісії: автореф. дис. к.е.н., спец.

08.06.04.– Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – Луганськ, 2003. – 20 с.

12. Трішкіна Н.І. Проблеми і перспективи розвитку оптової торгівлі в Україні / Н.І. Трішкіна // Університетські наукові записки. – 2010. – № 3 (35). – С. 229-234.

13. Фоміна О.В. Бухгалтерський облік та аудит продажу товарів: автореф. дис.. на здобуття наук. ступеня к.е.н. – Київ, 2004. – 18 с.